

Proiectul Erasmus+ „Different but together” la Liceul Tehnologic „Gheorghe Șincai” – Târgu Mureș

Prof. dr. Hobai Roxana, Liceul Tehnologic „Gheorghe Șincai” – Târgu Mureș
roxana_ro2011@yahoo.com

Introducere

Participarea la proiecte școlare Erasmus+ a devenit o necesitate pentru o școală modernă, europeană, care își dorește ca elevii și cadrele didactice să facă parte din lumea proiectelor internaționale. Regionalizarea, globalizarea, existența noastră într-un spațiu comun al Uniunii Europene sunt trăsături ale prezentului care trebuie cât mai mult implementate, practicate, exersate, pentru a putea fi exploatate cu adevărat, în sensul bun al cuvântului. Participarea la proiectele Erasmus+ reprezintă un astfel de exercițiu, de integrare europeană și de conectare la sistemul educațional european, de desfășurare a activităților educative fără frontiere.

Descrierea proiectului

Contextul internațional actual, agravat de migrațiile complexe, de numărul tot mai mare de refugiați în țările europene, este cel care duce la evidențierea și mai mare a unor necesități educative interculturale deja existente. Diversitatea culturală trebuie să fie reflectată în educația multiculturală (Lourenço, 2018). Gollnick and Chinn (2013) evidențiază șase caracteristici fundamentale ale educației multiculturale: 1. diferențele culturale au valoare; 2. școlile trebuie să fie expresia drepturilor umane și a respectului pentru diferențele culturale; 3. justiția socială și egalitatea pentru toți oamenii trebuie să aibă importanță primordială în elaborarea curriculumului; 4. atitudinile și valorile sunt necesare pentru participarea la o societate democratică; ele trebuie promovate în școli; 5. profesorii sunt factori fundamentali în educarea elevilor pentru dezvoltarea competențelor de a fi cetățeni productivi; 6. profesorii, împreună cu familiile și comunitățile, pot crea un mediu care să sprijine multiculturalismul, egalitatea și justiția socială.

Erasmus+ nu poate fi singura cale de atingere a acestor șase puncte nevralgice, care se mulează foarte bine pe necesitățile educaționale românești din prezent. Dar Erasmus+ ne poate direcționa pe calea dorită. Astfel, apelul la proiecte lansat de ANPCDEFEP nu a rămas fără ecou nici la Liceul Tehnologic „Gheorghe Șincai” (LTGS). În anii școlari 2019-2020 și 2020-2021, LTGS este coordonatorul unui proiect Erasmus+ KA229 – Acțiunea Cheie 2, Proiect de parteneriat strategic pentru susținerea schimbului de bune practici, cu un grant total de 144.780€.

Partenerii proiectului sunt alte patru licee: trei licee din orașe ale Uniunii Europene și un liceu din Turcia. Școlile partenere sunt următoarele: Liceul Vocațional Secundar de Inginerie Electrică (*Stredni odborné učiliste elektrotechnicke*) din Plzeň (Cehia), Liceul Tehnologic și Profesional nr. 4 (*4 EPAL Kavallas*) din Kavala (Grecia), Institutul de Instruire Superioară (*Istituto di Istruzione Superiore Verona Trento*) din Messina (Italia), Liceul Anatolian „Suleyman Demirel” (*Süleyman Demirel Anadolu Lisesi*) din Ankara (Turcia). Trei dintre cei patru parteneri sunt licee tehnologice, cu profile de studiu care se corelează cu cele de la LTGS. Partenerii sunt licee cu număr mare de elevi, cu o bună și foarte bună dotare materială, cu experiență anterioară în proiecte Erasmus+.

Denumirea proiectului este „Different but together”, reflectând tematica interculturală a acestuia. Așa cum este precizat în aplicație, scopul proiectului este ca prin dezvoltarea competențelor interculturale ale elevilor, aceștia să contribuie la transformarea unui mediu multicultural într-unul intercultural, în care persoanele care aparțin unor grupuri etnice diferite se

valorizează unii pe alții. Pentru aceasta, elevii vor fi implicați în activități care urmăresc cunoașterea și respectarea tradițiilor specifice etniilor diferite din întreg spațiul european. Prin cunoașterea valorilor naționale proprii, prin descoperirea legăturilor dintre diferite etnii și naționalități, elevii își vor putea dezvolta abilități care îi transformă din simpli locuitori ai unui oraș multicultural în cetățeni europeni responsabili, cu mintea larg deschisă la plusul de valoare pe care îl aduce varietatea multiculturală.

Limba proiectului este engleza, și astfel activitățile din proiect vor conduce la atingerea unuia dintre obiectivele proiectului, și anume dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză.

Principalele două priorități pe orizontală ale proiectului sunt: valoarea socială și educațională a patrimoniului cultural european, contribuția lui la crearea de locuri de muncă, creștere economică și coeziune socială, precum și sprijinirea indivizilor în achiziționarea și dezvoltarea abilităților de bază și a competențelor-cheie.

Obiectivele proiectului se referă la dezvoltarea competențelor interculturale la elevii și profesorii din cele cinci școli implicate în proiect, îmbunătățirea competențelor lingvistice, comunicaționale și sociale, îmbunătățirea competențelor de management a echipei de proiect din școlile implicate.

Beneficiarii direcți ai proiectului sunt elevii și cadrele didactice din școlile implicate. Grupul țintă cuprinde 125 elevi din cele 5 școli partenere (câte 25 elevi din fiecare școală), precum și 100 de cadre didactice din cele 5 școli (câte din 20 profesori din fiecare școală). Elevii și profesorii din grupul țintă vor participa direct la toate activitățile proiectului, iar 5 elevi și 2 profesori din fiecare școală vor participa la mobilități, adică în total 20 de elevi și 8 profesori din fiecare școală.

Dacă cadrul instituțional intern, local și național al unei țări, poate asigura parcurgerea traiectoriilor profesionale ale unui cadru didactic, proiectele internaționale sunt cele care pot asigura traseul care completează și definitivează o carieră profesională, și anume depășirea la propriu a granițelor unei țări în desfășurarea activităților didactice; deși în sursa precizată, acest traseu profesional se referea inițial la leardeship, el poate fi extins la întreaga carieră pedagogică a unui cadru didactic (Allen, Clemson, Pritzkow, 2019). Prin urmare, participarea la acest proiect reprezintă o reală oportunitate profesională pentru cadrele didactice din liceele implicate, cu atât mai mult cu cât două dintre liceele proiectului (LTGS și partenerul din Turcia), sunt la debut în participarea la proiecte KA229.

Obiectivele proiectului vor fi atinse prin participarea beneficiarilor proiectului la activități variate, care încearcă să abordeze cât mai multe aspecte ale diversității culturale: religie, preparate culinare, obiceiuri tradiționale specifice, meșteșuguri tradiționale, costume populare, dansuri și cântece tradiționale ș.a. Desigur, activitățile centrale ale proiectului sunt activitățile internaționale, fiecare din cele cinci școli organizând timp de o săptămână activitățile educative pentru elevii și cadrele didactice din celelalte școli. Mobilităților li se adaugă o adevărată pletoară de activități care se desfășoară în paralel în toate școlile implicate, precum: selectarea elevilor și cadrelor didactice din grupul-țintă, amenajarea „Colțului Erasmus+” în fiecare școală, decorarea școlilor în stil Erasmus+, elaborarea de materiale pentru diseminare și vizibilitate, participarea la workshopuri dedicate meșteșugurilor tradiționale, participarea la Festivalul de Obiceiuri de Iarnă organizat de LTGS, elaborarea și publicarea revistei proiectului, realizarea paginii web a proiectului, organizarea de concursuri de gătit preparate culinare internaționale specifice țărilor implicate în proiect, plantarea unei simbolice „păduri Erasmus+”, participarea la concursuri de dansuri tradiționale, defilări în costume populare, expoziții de postere, activități de voluntariat la

târguri meșteșugărești, activități de voluntariat la muzee ș.a. La acestea se adaugă proiectul eTwinning, care are drept componentă principală abordarea diversității religioase a orașelor/țărilor participante la proiect. Principalul obiectiv al proiectului eTwinning este să întărim conexiunea între cele 5 școli pe căi virtuale. În cadrul proiectului eTwinning, este inclus și concursul de logo al proiectului. Activitățile care s-au desfășurat deja și-au atins obiectivele și, după cum se poate vedea în colajul fotografic, implicarea elevilor în activitățile proiectului reprezintă un punct forte al liceului nostru.

Fotografii din activități: sus - Concursul de preparate culinare internaționale, Pregătirea avizierului, Logo-ul proiectului; jos – Desene în cărbune, Confecționarea de fanioane

Rezultate tangibile ale acestor activități vor consta în momente artistice cu dansuri tradiționale, filme cu activitățile proiectului, obiecte tradiționale făcute de elevi în timpul workshopurilor, prezentări PowerPoint, postere, colțul Erasmus+, pădurea Erasmus+, revista proiectului în format digital și fizic ș.a.. Rezultatele intangibile cuprind: website-ul proiectului, contul Facebook (<https://www.facebook.com/differentbuttogether/>), pagina proiectului eTwinning (<https://twinspace.etwinning.net/96955/home>), achiziția de informații despre mediul cultural al orașelor și țărilor din care vin participanții, dezvoltarea abilităților lingvistice, comunicaționale și sociale, dezvoltarea competențelor de management a proiectului ș.a.

O parte importantă a proiectului este cea de diseminare a rezultatelor și de vizibilitate a proiectului. Prin intermediul rețelei facebook, site-ului proiectului, site-urilor și blogurilor școlilor (de exemplu blogul LTGS <https://liceulsincai.wordpress.com/>), paginii web a ISJ Mureș,

mass-media locală, simpoziunelor, conferințelor ș.a., s-au făcut deja și se vor face cunoscute în continuare activitățile proiectului Erasmus+. În presa locală au fost publicate deja trei articole în care este diseminat proiectul Erasmus+: în cotidianul *Zi de Zi* s-a publicat articolul *Vizionarismul pedagogic și un festival cu deschidere internațională* (autor Gliga Cristina) și *Liceul Tehnologic 'Gheorghe Șincai' în lumea Erasmus+* (autor Hobai Roxana); în cotidianul *Cuvântul liber* s-a publicat articolul *Târg de Crăciun sub sigla proiectului Erasmus+ "Diferiți, dar împreună"*, (autor Gliga Cristina).

Principalele rezultate preconizate ale diseminării sunt: creșterea gradului de conștientizare și valorizare a culturii și artei tradiționale specifice diferitelor etnii europene reprezentate în audiența țintă, creșterea interesului manifestat de către elevi, cadre didactice, manageri de instituții vis-a-vis de proiectele Erasmus+, creșterea prestigiului școlilor implicate în proiect. realizarea de noi parteneriate strategice.

În cadrul proiectului, fiecare partener are sarcini specifice, care au fost negociate în perioada elaborării proiectului. Astfel, LTGS are ca sarcini: coordonarea întregului proiect, implementarea strategiei de comunicare și colaborare între parteneri, coordonarea proiectului eTwinning, activitățile de follow-up. Liceul din Cehia are ca sarcini managementul riscurilor, și coordonarea selectării grupului țintă. Liceul din Italia are ca responsabilități administrarea contului de facebook al proiectului, realizarea filmului proiectului. Acest liceu este responsabil și cu calitatea proiectului. Liceului din Grecia i-a revenit sarcina gestionării diseminării proiectului și elaborarea și administrarea paginii web. Liceul din Turcia are ca sarcină coordonarea revistei proiectului, precum și evaluarea proiectului Erasmus+. Responsabilitățile pe care le are fiecare partener sunt corelate cu atuurile pe care le are fiecare școală în parte, cu experiența anterioară, cu resursele materiale și profesionale disponibile.

Analiza SWOT la LTGS

Analiza SWOT a stadiului actual a proiectului oferă o viziune de ansamblu asupra implementării proiectului la LTGS.

<p style="text-align: center;">Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interesul ridicat al elevilor pentru înscrierea în grupul-țintă, pentru participarea la activități și, mai ales, la mobilități; • Interesul ridicat al profesorilor – implicarea efectivă în activități, dorința de a organiza noi activități; • Deschiderea conducerii instituției spre proiecte internaționale în general și spre proiecte Erasmus+ în particular; • Competențele de management de proiect ale conducerii școlii dobândite în proiecte anterioare; • Desfășurarea activităților conform planului prevăzut în aplicație <p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accesul la latura internațională a învățământului • Creșterea atractivității și prestigiului liceului 	<p style="text-align: center;">Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de experiență în managementul proiectelor internaționale finanțate – pentru o mare parte din echipa proiectului; • Lipsa de experiență în proiecte Erasmus+ KA229 • Numărul ridicat de elevi navetiști (dependența programului școlar de orarul de deplasare al mijloacelor de transport în comun) <p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Absenteismul școlar • Încărcarea programului de muncă al
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de parteneriate pe termen lung cu școlile partenere • Participarea la noi proiecte Erasmus+ • Dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză a beneficiarilor direcți ai proiectului 	<p style="text-align: center;">profesorilor implicați</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interesul scăzut al familiilor elevilor privind susținerea elevilor din grupul-țintă în participarea activă la proiect
--	--

Punctele slabe ale analizei SWOT de mai sus sunt contracarate prin planificarea minuțioasă a activităților, comunicarea continuă cu elevii și cu cadrele didactice implicate în proiect, respectarea proiectului așa cum a fost el elaborat inițial și respectarea principiilor de etică și transparență.

Concluzii

Implementarea unui proiect Erasmus+, de la etapa de elaborare a proiectului până la raportarea finală, este un proces pe cât de cronofag și de solicitant, pe atât de creator de satisfacții. Ca debutanți în cadrul proiectelor Erasmus+ din Acțiunea Cheie 2, deși suntem după doar un semestru în acest proiect, nu am avut niciodată atâția prieteni și colegi în școli din alte țări, cu care să lucrăm împreună în același scop, cel al atingerii obiectivelor proiectului. Factorii cheie ai implementării cu succes a unui proiect Erasmus+ sunt oamenii. Colegi implicați, dornici să contribuie, să aducă prin ideile lor un plus de valoare, să îndrume cât mai mulți elevi. Ei sunt colegii noștri de la LTGS. Colegi care știu că pentru ca elevii noștri să facă un pas înainte, trebuie ca noi, cadrele didactice, să petrecem ore multe în afara orelor de curs pentru planificarea, elaborarea, organizarea de activități care să aducă beneficii în primul rând elevilor.

Bibliografie

Supporting teacher careers: developing an effective framework for teacher careers, ET2020 Working Groups Schools Peer Learning Activity, Cyprus, October 2019, Jonathan Allen, Hannah Grainger Clemson, Thomas Pritzkow – Comisia Europeană

Global, international and intercultural education: three contemporary approaches to teaching and learning, Mónica Lourenço, On the horizon, Vol. 26 Issue: 2, pp.61-71, June 2018, <https://doi.org/10.1108/OTH-06-2018-095>

Multicultural Education in a Pluralistic Society, Gollnick, D. and Chinn, P. (2013), (9th edition), Pearson, Boston, MA